

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" –
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА
КАТЕДРА
„ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА”

Информационен пакет ECTS

МАГИСТЪРСКА СПЕЦИАЛНОСТ
„ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ”

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Образователно-квалификационна степен:	Магистър
Професионална квалификация:	Педагог по интеркултурно образование
Срок на обучение:	1 година (2 семестъра)
Форма на обучение:	Редовно и задочно

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Потребността от подготовка на висококвалифицирани специалисти за системата на училищното и предучилищното образование се определя от все по-нарастващата необходимост в съвременното общество от създаване и поддържане на интегрираща образователна среда, в която отношенията на равенство са независими от етнически, религиозни и езикови различия. В отговор на тази потребност и на новото интеркултурно предизвикателство към образованието е създадената специалност „Интеркултурно образование“, фокусирана към осмислянето на общите цели на взаимното опознаване, респекта, взаимодействието и сътрудничеството, които водят до създаване на общност.

Специалността „Интеркултурно образование“ е разработена в духа на модерната образователна политика, съобразно новите парадигми във философията на образованието в мултикултурност. Разработената учебна документация за специалност „Интеркултурно образование“ е в съответствие с актуалните потребности и тенденции на пазара на труда, като са отчетени изискванията за знания, умения, лични и професионални компетентности от обвързаните с обучението по специалността професионални длъжности.

Специалността „Интеркултурно образование“ е предназначена за обучение на студенти, завършили ОКС-бакалавър или ОКС-магистър:

- в професионално направление 1.2. Педагогика;
- в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението;
- в други професионални направления с професионална квалификация „учител“.

Обучението по специалност „Интеркултурно образование“ се провежда на български език и на английски език.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната документация за специалност „Интеркултурно образование“ е разработена съобразно приетите стандарти в областта на професионалната подготовка

на детските и училищните педагози у нас и в съответствие с изискванията на Закона за висшето образование.

Обучението по специалността е с продължителност 1 година (2 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 675 часа и дава общо 60 ECTS кредита, които са разпределени в два семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл.44 а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ бр. 89/12.10.2004 г.).

В структурата на учебния план са включени задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (360 часа – 24 кредита) осигуряват задълбочена специализирана подготовка по специалността „Интеркултурно образование”. Студентите развиват своите знания, умения, лични и професионални компетентности чрез системна и надграждаща се академична и практическа подготовка по проблемите на интеркултурното образование и свързаните с него образователни практики в детската градина и училището.

Избираемите учебни дисциплини (315 часа – 21 кредита) се въвеждат от I семестър и дават възможност да бъде разширена и надградена специализиращата подготовка по специалността. В рамките на обучението по избираемите учебни дисциплини на студентите се предоставят условия за задълбочаване, конкретизиране и обогатяване на овладяваните знания и формираните умения и компетенции, изградени по задължителните учебни дисциплини.

Факултативните учебни дисциплини предоставят възможност за обогатяване на знанията, уменията и компетенциите на студентите, в зависимост от разнообразната насоченост на техните интереси.

Съотношението между задължителните и избираемите учебни дисциплини е 53% : 47%.

За дипломирането са предвидени 450 часа извънаудиторна заетост, с 15 ECTS кредита. **Дипломирането** на студентите завършва с държавен изпит или защита на дипломна работа, с което придобиват 15 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Обучението в специалност „Интеркултурно образование” има за цел да подготви специалисти с висше образование с образователно-квалификационна степен "магистър" и професионална квалификация "Педагог по интеркултурно образование".

В съответствие с чл. 9 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява:

A. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

Завършилите ОКС „магистър” могат да:

- ♦ прилагат придобитите знания за интеркултурността по посока облекчаване на обучението в познавателната, емоционалната и поведенческата област сред деца и ученици от различни етнокултури;
- ♦ осъществяват творчески подход при осъществяване на широк набор от преподавателски стратегии за работа с децата, учениците и родителите от малцинствата;

- ◆ използват актуални иновативни методи и форми на обучение, чрез които поддържат оптимална активност и отношения на чувствителност към “другия” и “другата култура”, толерантност в междуличностната комуникация;
- ◆ използват възможности и умения за анализ и адаптация на различни програми и учебни документи при работата в интеркултурна среда;
- ◆ управляват и оказват индивидуална помощ във възпитанието и обучението на деца и ученици в интеркултурна среда на базата на познания за етнокултурната специфика и културната им идентичност;
- ◆ оказват навременна и компетентна педагогическа намеса за изграждането на равнопоставени отношения, уместно дозирана толерантност, взаимен респект и самоутвърждаване на обучаваните;
- ◆ реализират диагностичната си компетентност за изследване на взаимодействието в мултикултурна среда, поведението и личностните особености на децата и учениците от малцинствен произход.

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда.

Завършилите ОКС „магистър” притежават умения:

- ◆ да се информират за културата на различните обучавани и възможностите за преодоляване на стереотипни и предразсъдъчни отношения в мултикултурната среда;
- ◆ да комуникират, да създават и поддържат доверие, да преодоляват и управляват конфликти, да разработват и управляват проекти с интеркултурна педагогическа насоченост и др.;
- да подбират адекватни за конкретните условия насоки, методи, средства и педагогически действия за работа в интеркултурна образователна среда;
- ◆ да се адаптират и да създават нагласи за перманентна промяна; да развиват способност за предвиждане на тенденции в промяната;
- ◆ да пренасят знания и технологии, да операционализират, технологизират и внедряват в практиката съвременни теоретични постижения за ефективни интеркултурни взаимодействия;
- ◆ да ценят и поддържат стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

Завършилият ОКС „магистър” притежава умения:

- да организира работа в екип за интеркултурен обмен и диалог със семейството и общността;
- ◆ да подпомага усвояването на подрастващите на универсалните компоненти на всяка една дейност; целеобразуване, организация (предметно-операционална и функционална), изпълнение, самоконтрол и самооценка;
- да създава условия и предпоставки за преход от субординационните отношения с връстниците към разгръщане на равноправно-координационни взаимоотношения с връстниците на основата на кооперацията в условията на детската градина и училище и при взаимодействие със семейството, държавно-обществените институции и организации и средствата за масова комуникация;
- да подпомага чрез приоритетно използване на групови форми на работа изграждането на вътрешно-груповата структура и междугруповите взаимодействия;

- да обновява, разнообразява и обогатява непрекъснато съдържанието и формата на възпитателно-образователното взаимодействие с деца и ученици;
- да съдейства за създаване на нагласа и динамика в ценностите и поведението на децата и подрастващите в безспирно променящото се общество;
- да изгражда собствен стил на личностно значими взаимоотношения, стимулиращ индивидуалните особености на детето и ученика, подпомагащи активната му адаптивност, уменията за справяне в сложни ситуации и за работа в екип;
- подпомага и осигурява свобода на детето и ученика за избор, импровизация, инициативност, самостоятелност, изява, творчество, самовъзпитание и самообучение;
- да формира и стимулира устойчивата мотивация за активна групов дейност и навици за съвместна учебно-познавателна дейност, способност и отчитане и разбиране гледната точка на другите;
- да развива у детето и ученика чувства за: национална, социална, етническа, половоролева, верска и т.н. идентичност; собствено достойнство; свобода, независимост, увереност и стремеж за самоизява, уважение към себе си и другите; адекватност и самоконтрол върху чувствата и емоциите си, симпатия, толерантност, и съпреживяване;
- да осигурява образователно многообразие като предлага и обсъжда с децата и учениците различни варианти за избор на вида дейност на нейните цели, програмни задачи, форми за организация и същевременно създава опорни, стабилни моменти в съвместния живот (цели, правила, модели, норми на поведение и отношение), тясно свързани с практическите механизми на ежедневиия живот на подрастващите в детската градина и училище;
- да отчита и разбира вътрешната позиция на децата и учениците при всяка конкретна ситуация и да поощрява стремежа за самостоятелност и самоутвърждаване;
- да наблюдава, изучава, отчита и стимулира индивидуалността на всяко дете/ученик и търси конкретен адекватен подход към него;
- да знае и може да планира и осъществява професионална интервенция при рискови групи деца и семейства, малцинства и етнически общности.

Г. Формиране на личностни и професионални качества:

Резултат от обучението по специалността е формирането на професионално значими личностни качества като:

- ◆ самосъзнание и себепознаване: осъзнаване на своите предразсъдъци, нагласи и стереотипи, културни ценности и норми;
- ◆ социална чувствителност и отговорност; стремеж към увеличаване интеркултурното разбиране между хората; грижа за спазване на човешките права;
- ◆ търпеливост, толерантност, дружелюбност, самоконтрол, искреност, дипломатичност, адаптивност, инициативност, емпатия, откритост, креативност и др., като условие за ефективни възпитателни и социални взаимодействия.

Обучението съответства на ниво 7 за ЕКР и НКР, което определя конкретни стандарти по отношение на придобиваните знания (теоретически и/или фактологически), умения (познавателни и практически) и компетентности (лични и професионални), включващи самостоятелност и отговорност, и компетентности – съответно за учене, комуникативни, социални и професионални.

Завършващият специалност „Интеркултурно образование“, притежава изградени следните компетентности:

1. Академична компетентност

След завършване на специалността студентите ще са придобили академични компетентности, включващи знания, умения и отношения, свързани с:

- ◆ познаване, разбиране и интерпретиране на теории, концепции и принципи, заложи в утвърдени в практиката на предучилищното и училищното образование педагогически технологии, свързани със спецификата, цялостната организация и реализиране на образователния процес, както и за актуално възпитание, образование и социализация на детето/ученика;
- ◆ подготовката, организацията и реализацията на интеркултурното взаимодействие в детската градина и училището, съобразно възрастовите характеристики на обучаваните;
- ◆ владее на високоспециализирани теоретични, процедурни и фактологични знания в интеркултурното образование, предпоставящи успешно разработване и прилагане на инвационни методи и подходи при работа с деца и ученици, отчитащи индивидуалните специфики в психическата и емоционална им в контекста на съвременните образователни изисквания;
- ◆ положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване.
- ◆ непрекъснато усъвършенстване на комуникативните си способности, етическата и естетическата си култура, своите обществени позиции и интеркултурни компетентности, изграждайки умения за по-нататъшно самообучение и самоусъвършенстване.

2. Педагогическа компетентност

След завършване на специалността студентите ще са придобили педагогически компетентности, включващи знания, умения и отношения, свързани с:

- ◆ познаване и владееене системата на педагогическата наука, както и на отделните ѝ клонове; на понятийно-терминологичната система на предучилищната и училищната педагогика и на частни нейни теории и практики; на философията на интеркултурното образование;
- ◆ познаване специфичните потребности на всяко дете или ученик и умения за планиране на дейности за индивидуална работа и за подкрепа;
- ◆ познаване и използването на модели на позитивно възпитание и конструктивни подходи за осъществяване на обучение, основаващи се на сътрудничество за постигане на по-добри резултати;
- ◆ разбиране и отчитане същността на интеркултурните процеси и явления в антропологичен, философски, психологически и педагогически аспект;
- ◆ организиране и ръководене на образователния процес, съобразно конкретните особености на децата и учениците – възрастови, когнитивни, емоционални и т.н. посредством ефективни педагогически методи и средства при реализиране на възпитателната дейност;
- ◆ формиране и развиване у обучаваните на умения за самостоятелен живот, за междуличностно и межкултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия, за конструктивно мислене и нагласи сътрудничество и успех;
- ◆ възпитанието и максималното развитие и изява на личностния потенциал на детето/ученика, съобразно индивидуалните му заложи, способности,

интереси; с мотивиране да се чувства ценен и активен участник в процеса на образованието;

- ◆ прилагане на педагогически похвати за превантивна и корекционна дейност, за преодоляване на конфликтни форми на поведение, за подкрепа в преодоляването на различни личностни дефицити;
- ◆ използване на целесъобразни подходи за рефлексия чрез формиране на ценности, основаващи се на опита, на съзидателни ценности и ценности на отношенията;
- ◆ осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от детето и ученика, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;
- ◆ владене и използване на специфични педагогически техники за диагностициране, подкрепа, консултиране и подпомагане на родители, настойници и педагогически екип;
- ◆ подбор на педагогически средства и методи по начин, осигуряващ поддържането на оптимална активност и емоционален комфорт у децата/учениците, използвайки иновационни педагогически технологии.

3. Комуникативна компетентност

След завършване на специалността студентите ще са придобили комуникативни компетентности, включващи знания, умения и отношения, свързани с:

- ◆ създаване и поддържане на ефективни и конструктивни професионални взаимоотношения с други педагогически специалисти и при работа е екип;
- ◆ приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху децата и учениците и за утвърждаване авторитета на институцията;
- ◆ поддържане на сътрудничество, на устойчива връзка с всички заинтересовани страни в комуникативния процес;
- ◆ формиране на позитивна образователна среда, за атмосферата на сигурност, доверие, толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;
- ◆ формиране и аргументиране на становища, мнения и критични бележки и гравидното им използване.

4. Административна компетентност

След завършване на специалността студентите ще са придобили административни компетентности, включващи знания, умения и отношения, свързани с:

- ◆ познаване и спазване на нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;
- ◆ ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;
- ◆ законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;
- ◆ познаване и прилагане на етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност; на правата на човека и детето,

- ◆ спазване на професионална етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на деца и ученици;
- ◆ планирането, организацията, анализа и управлението на образователния процес, прилагайки трансфер на получените знания при вземане на самостоятелни решения в различни педагогически ситуации.

5. Лична и професионална компетентност

След завършване на специалността студентите ще притежават лични и професионални компетентности, свързани с:

- ◆ използване на своите човешки достойнства за субектно присъствие при реализиране на интеркултурно педагогическо взаимодействие; проява на самосъзнание и отговорно отношение към себе си, към децата и учениците и към дейността, която извършват; провеждане на ефективен межкултурен диалог и изграждане на определен тип култура на общуване, насочена към спазване на общочовешките ценности и етични норми, по силата на свободата и отговорността;
- ◆ демонстриране на личностна ангажираност и отговорност за опазване живота, психо-физическото състояние и здраве на децата и учениците; използване на целия си творчески потенциал в хода на педагогическата си дейност и осъзнаване на ценностния смисъл на учителската професия и личната значимост за самия него;
- ◆ притежаването на качества като достойнство, съдържаност, решителност, организираност, вежливост, нежност, приветливост, грижовност, позитивност и креативност, както и способности за критично мислене и творческо въображение, обуславящи откриването и прилагането на оригинални конструктивни и прогностични педагогически решения при реализиране на педагогическия процес в мултикултурна среда;
- ◆ нивото на професионална компетентност, позволяваща приемането и анализирането на педагогическите явления, както и разрешаването на проблеми посредством алтернативни пътища в полето на интеркултурното образование; с неговия висок социален статус и просоциално поведение към учениците; с поддържането на широка осведоменост за новостите в областта на мултикултурализма и интеркултурния релативизъм;
- ◆ развитието на способности за аналитично, конструктивно мислене и критична наблюдателност, изявяващи се в бързо ориентиране, констатиране и оценяване или отхвърляне, неприемане на готови образци като “единствен модел и истина“; проявяване на еднакво уважение и разбиране към децата и учениците с различно социално положение, етнос, религия, култура.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Студентите, успешно завършили обучението по специалност „Интеркултурно образование“ с образователно-квалификационна степен „магистър“, придобиват професионална квалификация „Педагог по интеркултурно образование“.

В специалност “Интеркултурно образование” се подготвят педагози за предучилищна и училищна възраст.

Магистърът по “Интеркултурно образование” може да заема следните длъжности:

- ◆ предучилищен (детски) учител;

- ◆ начален учител;
- ◆ учител в основни и средни училища,
- ◆ учител-възпитател;
- ◆ ръководител и преподавател в центрове за личностно развитие на деца и ученици;
- ◆ консултант-експерт в институции, в които се работи с деца и ученици, в диагностични и прогностични центрове;
- ◆ консултант и ръководител на деца и ученици към институции и частни детски градини и училища.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2021 г.) длъжностите, които могат да бъдат заемани, са от следните единични групи:

2342 Учители в предучилищно възпитание и подготовка

Примерни длъжности в единичната група:

- ◆ 2342 5002 Учител, детска градина
- ◆ 2342 5010 Учител, подготвителна група

2341 Учители в начален етап на основното образование (I-IV клас)

Примерни длъжности в единичната група:

- ◆ 2341 5002 Учител, начален етап на основното образование (I-IV клас);
- ◆ 2341 5015 Учител в група за целодневна организация на учебния ден I-IV клас;

2330 Учители по общообразователна подготовка в средното образование (V-XII клас)

Примерни длъжности в единичната група:

- ◆ 2330 5019 Учител в група за целодневна организация на учебния ден V-VII клас.

Завършилият магистърска степен в специалност „Интеркултурно образование“ има възможност:

- ◆ да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- ◆ да продължи образованието си в образователна и научна степен „доктор“.

Квалификационната характеристика на специалността „*Интеркултурно образование*“ за образователно-квалификационна степен „магистър“ с професионална квалификация „Педагог по интеркултурно образование“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.).

Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилника за образователни дейности и други нормативни документи на Университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

МАГИСТЪРСКА СПЕЦИАЛНОСТ

„ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ”

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
1. Философия на интеркултурното образование	3,0	1. Взаимодействие училище – семейство от различни етноси	3,0
2. Интеркултурно образование и изследвания	3,0	2. Образование без предразсъдъци	3,0
3. Интерактивни методи и техники за обучение в мултиетническа среда	3,0	3. Дипломиране	15,0
4. Методология и методи за интеркултурни изследвания	3,0		
5. Педагогическо общуване в интеркултурна среда	3,0		
6. Социализация на деца от различни етноси и религии	3,0		
Избираеми дисциплини (студентите избират четири дисциплини)		Избираеми дисциплини (студентите избират три дисциплини)	
1. Организация на средата за интеркултурно педагогическо взаимодействие	3,0	1. Здравно образование	3,0
2. Интеркултурно взаимодействие и религии	3,0	2. Превенция на насилието в семейството и училището	3,0
3. Законодателни основи на интеркултурното образование	3,0	3. Гражданско образование	3,0
4. Образователен театър в мултикултурна среда	3,0	4. Приложни изследвания в мултиетническа среда	3,0
5. Интеркултурни комуникации	3,0	5. Интегрирано обучение на деца със СОП	3,0
6. Социално-педагогически профил на ромското семейство	3,0	6. Словесно-изпълнителски дейности с деца в мултикултурна среда	3,0
7. Ромския фолклор в обучението по литература	3,0		
8. Социална работа с етнокултурни общности	3,0		
9. Ромска култура и идентичност	3,0		
10. Езиково обучение в мултиетническа среда	3,0		
	Общо 30		Общо 30
ОБЩО ЗА 1 УЧЕБНА ГОДИНА: 60 КРЕДИТА			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ за I семестър

1. ФИЛОСОФИЯ НА ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Тоцева,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: y.totseva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да представи теории за различни философски гледни точки свързани с културите и етносите. В учебното съдържание се проблематизират теми свързани с етничността като основно условие за идентичност. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се философските и психологическите аспекти на межкултурните и интеркултурните взаимодействия в контекста на различни концепции и разбирания за общото и различното между тях.

Основните цели са: да формира у студентите знания и умения за самостоятелен анализ на философските и педагогически измерения на културата и етносите; да осигури овладяването от студентите на интеркултурна компетентност, която ще им позволи да работят ефективно с представители на култури, различни от тяхната.

Съдържание на учебната дисциплина: Студентите се запознават с философските измерения на основните понятия – култура, етнос, малцинство, межкултурна и интеркултурна комуникация, интеркултурно образование, интеркултурна педагогика. След това се представят и осмислят основните аспекти на връзките на културата с езика, националността, етническата принадлежност, комуникацията. Работи се за преодоляване на негативните етнически и национални стереотипи, които водят до предразсъдъци и дискриминация. Представени са водещи теории за културата във връзката им с образованието. Като очакван резултат се предвижда повишаване на интеркултурната чувствителност и интеркултурната компетентност на студентите.

Технология на обучението и оценяването: Обучението включва лекции и семинарни упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри. Установени са точни критерии за разработване на курсова работа, която се предава в определен срок и след проверка се дискутира по нея. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

2. ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ И ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ицка Дерижан,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: izka_d@swu.bg

Анотация: Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в модули. Всеки от тези модули представлява относително завършена цялост доколкото тя е част, изграждаща общото съдържание на обучението по учебната дисциплина. Курсът е един от първите опити за алтернативно търсене на решения за межкултурно образование на университетско ниво и в частност при подготовката на магистри. Лекционният курс включва знания за философията, предмета, целите и задачите на межкултурното образование. Изяснява терминологичния апарат, с който си служи дисциплината. В учебното съдържание се проблематизират проблемите на межкултурното образование и педагогика. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се психологическите аспекти на межкултурните взаимодействия. Предлага се на студентите информация за интеркултурността – същност, културни недоразумения и конфликти, фактори за ефективни межкултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците и проблемите на различията. Упражненията целят да се приложи на практика наученото от лекционния курс, като се включват студентите в решаването на научно- изследователски задачи.

Съдържание на учебната дисциплина: Тезаурус на основните понятия – култура, етноси, межкултурно образование и възпитание, интеркултурна педагогика, малцинства, човешка субектност, характер, ценностна ориентация, свобода, дисциплина, догма, модел на възпитание, личностна уникалност. Образователна политика и културни различия; Измерения на културата. Определения на културата. Съдържание на културата. Образователни функции на културата. Етническо съзнание и самосъзнание. Теория за предрасъдъците, расизма и дискриминацията; Отношения между културите. Акултурацията, като умения за познаване, разбиране и уважение на “другата” култура Межкултурност. Межкултурно взаимодействие. Етносите. Дефиниране на понятията. Теории за етничността. Етничността като: основно условие за идентичност. Държавни политики и етноси. От социални към културни идентичности – образователни измерения. Признаване разнообразието от културни идентичности. Необходимост от отваряне на публичното пространство към групи, които са изключени от активно участие в него. Психологически аспекти на отношенията между културите и етносите. Психоаналитично направление. Когнитивно направление. Теории за етноцентризма. Проблемът за идентичността. Терминология. Преход от мултикултурно към межкултурно образование. Межкултурното образование и правата на човека. Същност на межкултурното образование. Основни цели. Основни задачи. Съдържание на межкултурното образование. Ценности и направления. Аспекти на межкултурното образование. Учебно съдържание и принципи на подбор на учебното съдържание. Ефекти от межкултурното образование. Борба с проявите на нетолерантност и дискриминация. Межкултурно образование и миграция. Интеркултурна педагогика. Термини свързани с отношението педагогика – култура. Проблеми при конструирането на интеркултурната педагогика. Същност и задачи на интеркултурната педагогика. Документи за образованието на малцинствата. Етнорелигиозна структура на населението в България. Неравенства в шансовете за образование.

Технология на обучението: В курса освен лекционната част, която е оформена като мултимедийни презентации силно се застъпва и самостоятелната изследователска дейност. Обучението се онагледява с литература и снимков материал от Интернет. По време на семинарните занятия се работи с интерактивни методи на екипен принцип.

2. ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В МУЛТИЕТНИЧЕСКА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: В *съдържателен аспект* предлаганият учебен курс изяснява и анализира особеностите на педагогическото взаимодействие в условията на интеркултурна среда. Във *функционален аспект* учебният курс е насочен към практическото усвояване на интерактивни техники за педагогическо взаимодействие, отчитайки специфичните особености на работата на учителя в межкултурна среда. В лекционния курс под акцент са поставени въпросите за интеркултурното образование, педагогическото взаимодействие и сътрудничество; възпитателните взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия, взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (педагогическо, игрово...); качествените характеристики на интерактивната технология. В семинарните упражнения се анализират, коментират и реализират методи за практическо осъществяване на педагогически тренинг – съответно като дискуссионни (групови дискусии, анализ на ситуации и обсъждане на решения) и игрови (ролеви игри, поведенчески тренинг) методи с оглед формиране на педагогически умения за целесъобразно и ефективно поведение на учителя, практикуващ в межкултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Интерактивни методи. Същност, характеристики, специфика на обучението с интерактивни методи в межкултурна среда. Интерактивни и традиционни методи за обучение – сравнителен анализ. Концепции за межкултурно образование. Училищни образователни модели. Екипите – основна единица за постигане на целите на обучението в межкултурна среда. Ролята на лидера в екипа за постигане на екипно съвършенство. Развитие на екипа. Видове екипи и развитие на екипната дейност. Интерактивни методи за работа в екип. Ролите в екипа. Корекции на небалансирания екип. Общи подходи за екипно съвършенство. Метод – договор на екипа.

Технология на обучението: В обучението се използват както традиционни методи на преподаване – лекции, дискусии, така и разнообразни интерактивни упражнения, работа в малки и големи групи, решаване на конфликти, симулативни игри и др. Използват се и помощни средства за преподаване: Мултимедийни и видеоматериали; Библиография (приложена към настоящата учебна програма).

3. МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ ЗА ИНТЕРКУЛТУРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Марияна Балабанова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Предложеният като задължителна дисциплина курс “Методология и методи за межкултурни изследвания” е особено необходим за педагозите, работещи в интеркултурна среда. Съобразяването с основните параметри на развитието - възрастовите и индивидуалните особености на личността, включително етнокултурните различия, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Интердисциплинарният подход към методологията на межкултурните изследвания-същност и особености. Таксономия на научните изследвания. Основни методи в психологическата и педагогическата диагностика. Методи за изследване на стереотипното възприемане на етническите различия. Основни методи на изследване в етнологичната наука. Антропологически изследвания на моделите на социализация на ромските деца. Етнография на класната стая. Методи за изследване на междугрупови противоречия и конфликти. Наблюдението като универсален метод за межкултурни изследвания. Беседата-интервю и анкетата в изследователския процес. Експериментът като изследователски метод. Същност и значение. Видове експерименти. Етапи на провеждането и основни психолого-педагогически изисквания. Социометричният метод за изследване на вътрешно- груповата сплотеност и социалния статус. Значение, видове, обработка на резултатите. Сравнителен анализ и приложение в педагогическата практика. Моделирането като метод на педагогическите изследвания. Видове модели. Изследване на речници и масмедийни продукти. Анкетирането като метод за сравнителни межкултурни изследвания. Автобиографичният метод на Габриеле Розентал-диагностични възможности. Тестов метод. Същност, видове, изисквания. Приложение и използване на данните в практиката. ‘Case- study’ в интеркултурните изследвания.

Технология на обучението: Хронологията на лекционния курс е подчинена на необходимостта от предварително изучаване на учебен материал, върху който да се проведат практическите упражнения. Упражненията се провеждат основно чрез: Изучаване на технологията на диагностичната процедура чрез проектиране и реализиране на собствени изследвания; прилагане на диагностични методи при посещение учебни заведения; обслужване на автентична документация.

4. ПЕДАГОГИЧЕСКО ОБЩУВАНЕ В ИНТЕРКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: В *съдържателен аспект* предлаганият учебен курс изяснява и анализира особеностите на педагогическото взаимодействие в условията на интеркултурна среда. Във *функционален аспект* предлаганият учебен курс е насочен към практическото усвояване на специфични средства от областта на комуникативното поведение (говорна култура, словесно общуване, паралингвистична изразност) и към изграждане на умения за ефективно педагогическо взаимодействие.

В лекционния курс под акцент са поставени въпросите за интеркултурното образование, педагогическото взаимодействие и сътрудничество; възпитателните

взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия, взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (вербално и невербално); качествените характеристики на интеркултурната комуникативност.

В семинарните упражнения се анализират, коментират и реализират методи за практическо осъществяване на педагогически тренинг – съответно като дискусии (групови дискусии, анализ на ситуации и обсъждане на решения) и игрови (ролеви игри, поведенчески тренинг) методи с оглед формиране на педагогически умения за целесъобразно и ефективно поведение на учителя, практикуващ в условията на интеркултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Интеркултурното образование като средство за разбиране на разнообразните култури и обмен на ценности. Култура и идентичност. Дефиниция на културата. Аспекти на културата. Идентичност и културна идентичност – разграничаване на присъщите за всяка култура група елементи. Ценности и дискриминация. Интеркултурното образование като дидактична реалност. Принципи на интеркултурното образование и рискови фактори при мултикултурното учене. Училищната култура като еквивалент на културните модели от реалността. Специфика и особености на педагогическото общуване в интеркултурна среда. Основни функции на педагогическото общуване. Педагогическото общуване като информационен процес. Педагогическо взаимодействие и сътрудничество. Междуличностни отношения и поведенчески модели, базирани на културната идентификация на ученика (синдром за неприемане на Другия). Фактори за ефективно педагогическо общуване в межкултурна среда. Комуникативно-педагогически стратегии за стимулиране познавателната мотивация на деца и ученици от различни етноси. Социални детерминанти на междуличностното общуване. Социална парадигма и практически равнища на комуникацията. Стадии и диференциация на педагогическото общуване в межкултурна среда. Основни компетентности на учителя за ефективно педагогическо общуване. Комуникативна компетентност и интеркултурна педагогическа компетентност. Теоретико-практически знания, комуникационен стил, модели на поведение. Специфични бариери при педагогическото общуване в интеркултурна среда. Дефиниране на 'шум в канала за връзка'. Качество, ефективност и атрактивност на педагогическата комуникация – комуникативни стратегии, вербални и невербални техники за реализиране на ефективно комуникативно поведение в межкултурна среда.

Технология на обучението: Знанията се предлагат в система, използват се интерактивни методи – дискусии, казуси, дебати, симулативни игри. Установени са точни критерии и се поставят определени срокове за разработване на курсова работа. Крайната оценка по дисциплината е резултат от текущия контрол и изпитната оценка.

5. СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧНИ ЕТНОСИ И РЕЛИГИИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: В курса от лекции се представят проблеми, насочени към спецификата в процеса на социализация на децата от различни етноси, както и към движещите сили, предпоставки и динамиката на този аспект, разбираана като съществена част от взаимодействието с него. Целта на обучението по предложената учебна дисциплина е насочена към осмисляне, разбиране и усвояване от студента – магистър на специфични познания за процесите, свързани със социализацията на деца от различни етноси и религии, както и към овладяване на иновационни модели за взаимодействия, стимулиращи тези процеси и подпомагащи социалната ориентация и адаптация на всяко дете с различен социален статус и етническа култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Проблемът за социализацията на деца от различни етноси и религии – исторически обзор и съвременни постановки. Социализацията на детето – между биологичното и социалното (теории, концепции и постановки). Педагогическата теория и практика и социализацията на деца от различни етноси и религии – роля, условия и стимулиращи фактори. Статут и специфика на учебната дисциплина – цели, задачи, актуалност. Етапи, възрастова и индивидуална определеност и индикатори за равнище на социализация на деца от различни етноси и религии. Социализация, социални действия, социално поведение и генезис на социалните отношения. Социална недостатъчност и социална компетентност за детето от различен етнос и религия. Динамика на процеса на социализация на деца от различни етноси и религии. Методология и методи за изследвания върху проблемите на социализацията на деца от различни етноси и религии. Показатели и критерии за анализ върху резултатите от изследвания. Детското общество и детската група – условие и предпоставки за активна и актуална социализация на деца от различни етноси и религии.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* на студентите: изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната характеристика на изучаваната проблематика; представяне на собствени изследвания по проблема, участие в дискусия по конкретен проблем, решаване на тестове и други проблемни задачи, свързани със разкриване равнището на компетентност на студентите и пр.; решаване на практически задачи; разработване и реализиране в практиката на оригинални проекти за работа с децата на различна възраст и с проблемно поведение; участие със собствени изследвания по проблема; решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни и пр. *За извънаудиторна заетост* на студентите – след всяка разгледана тема се конкретизират възможните варианти за самостоятелна работа на студента.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ за I семестър

1. ОРГАНИЗАЦИЯ НА СРЕДАТА ЗА ИНТЕРКУЛТУРНО ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: В курса се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на организацията на педагогическата среда. Особено внимание е отделено на нейната структурата, видовете и отражението ѝ върху процеса на обучение.

Вторият раздел на програмата е посветена на възможностите за промяна и обогатяване на педагогическата среда в зависимост от прилаганите организационни форми на обучение в нея.

Всеобхватността на проблема за оптималното организиране на педагогическата среда и разкриването му като многостранно единство, разглеждано от педагогически, психологически, методически аспекти определят дисциплината като необходимост и основна литература за педагозите, обучаващи се в специалността.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни принципи за организация на предметната среда в класната стая на първи-четвърти клас. Възможности на учениците да достигнат до знанието собствена активност и чрез общуване с окръжаващата ги среда. Стимулиране на детското развитие чрез максимално съобразяване с детските интереси и потребности. Послания на материалната среда към детето. Класната стая като лаборатория и място за игра и учене. Обогатяване на материалната среда за осъществяване пълноценно педагогическо взаимодействие. Организация и използване на средата за стимулиране активността на учениците. Организиране на центрове за дейност. Организиране на подходяща среда за учене чрез игра. Характеристика на центровете за дейност при първи-четвърти клас. Занимания с различни видове материали. Практически занимания с различни видове материали. Разработване на варианти за подреждане на центрове за дейност и работа в малки групи.

Технология на обучението: Планирането на методи при обучението на студентите са интерактивни, което обуславя и тяхното активно участие. Студентите се поставят в позиция на изследователи и експериментатори, като чрез диалог и дискусии групово се обсъждат варианти за подреждане на учебната среда. Изследователско-практическите задачи се решават групово, което води до изграждане у тях на така необходимите им за бъдещата практика умения за работа в екип.

2. ИНТЕРКУЛТУРНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И РЕЛИГИИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Мирела Кючукова,

катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: В контекста на глобализацията и мултикултурността настоящия курс цели да изясни ролята на религиите в процеса на интеркултурното взаимодействие, характеризиращ се с динамика, многообразие, преодоляване на стереотипи, съхранение на собствената религиозна традиция и търсене на диалог. Дисциплината насърчава изграждане на интеркултурна компетентност и умения за осъществяване на диалог в

мултикултурна и религиозно плуралистична среда. Обмислянето на проблематиката позволява разкриване на проекцията ѝ в съвременните тенденции в образованието.

Съдържание на учебната дисциплина: Основните теми включени в учебната дисциплина са: Интеркултурното взаимодействие и ролята на религиите – основни понятия. Мястото на религията в постмодерното общество. Религия и култура. Религия и ценности. Ролята на религията за формиране на миросгледа и приемане на „другия“. Религиозен плурализъм: търсене на диалог. Интеркултурно и религиозно образование. Религия и социална дейност.

Технология на обучението и оценяването: Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

3. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ОСНОВИ НА ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на дисциплината има за цел запознаване на студентите със законодателството и политиката насочено към етническите и религиозните малцинства в България. Прави се историческа ретроспекция и се анализира образователната политика по отношение на малцинствата в държавата. Проследява се динамиката в правните регламенти и в сферата на международните отношения и политики. Изясняват се законодателните основания за формирането на Национален съвет по етническите и демографски проблеми, както и дейностите и активностите му по отношение образователната интеграция на ромите. Очакван резултат е: формирана у студентите интеркултурна компетентност част от която е и познаване на законодателството, свързано с рзличните култури, етническите и малцинствени групи. Овладяване от студентите на модели и стратегии за съжителство с представители на различни култури, етноси и религии, което включва като момент и познаването на законодателството, институциите и организациите занимаващи се с проблемите на етническите и малцинствени групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Законодателството и политиката към етническите и религиозните малцинства в България – минало и настояще. Правителствена програма за интеграция на малцинствата. Закон за защита срещу дискриминация. Рамкова програма за равноправно интегриране на ромите в българското общество. План за действие за изпълнение на Рамковата програма. Стратегия за образователна интеграция на децата и младежите от етническите малцинства. Рамкова конвенция за защита на националните малцинства.

Технология на обучението: Обучението включва аудиторна и извънаудиторна заетост на студента, а планираните за аудиторната заетост организационни форми са лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, ролеви игри. Изучаването на учебната

дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс; позоваване на нормативни източници при разрешаването на казуси; цялостно разработване на поставен от преподавателя или избран от студента проблем/тема и др. Предвиждат се индивидуални и групови консултации във връзка с уточняване изпълнението на задачите предвидени за текущ контрол.

4. ОБРАЗОВАТЕЛЕН ТЕАТЪР В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебният курс изяснява и анализира особеностите в приложението на образователния театър като педагогическа технология и провокиране участието и активността на обучаваните в разнообразни дейности, оптимизиращи педагогическите им умения за стимулиране на специфичните им способности и за постигане на емоционален комфорт и ефективност в обучението им. Във функционален аспект учебният курс се опира на два обучителни механизма: на емпирично ниво – предполага овладяване само на външна предметна дейност – студентите определят способности за действие на основата на практическата логика (първо действат, после анализират); на съзнателно ниво – предполага превръщането на външната предметна дейност в собствена субектна, която намира израз в осмисляне на целите, моделиране на очаквани резултати и предполагаеми действия и съответното им обезпечаване. *Основната цел* на курса е запознаване на студентите с теоретичните основи, характеристики и функции на образователния театър и практическо усвояване на умения за приложението с надарени деца и ученици в мултикултурна среда с оглед защитено и същевременно автентично експериментирание на нови поведенчески модели.

Съдържание на учебната дисциплина: Принципи на интеркултурното образование и рискови фактори при мултикултурното учене. Влияние на театъра върху развитието на личността. Театралното изкуство и изкуството да възпитаваме – същност на образователния театър. Обучение чрез преживяване. Специфика на образователния театър и психосоциалната подкрепа на детето/ученика. Образователен театър – исторически аспекти. Видове образователен театър. Образователният театър в училището днес. Образователният театър извън училищна среда. Разпространение на образователния театър в чужбина и в България – сравнителен анализ. Функции на образователния театър. Интерактивна театрална комуникация. Структурни компоненти на образователния театър: цели, послание, актьор-обучител, етюд, целева аудитория, водещ. Технологични стъпки в организацията на образователен театър. Изграждане на образователен спектакъл. Образователният театър в работата с маргинализирани групи. Изследване на проблемни сфери чрез образователния театър. Театър и обучение през целия живот.

Технология на обучението и оценяването: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез лекционен и практически курс върху изучавания материал. Поставят се задачи за самостоятелна работа или работа в екип в извънаудиторната заетост. *Извънаудиторна заетост* – студентите самостоятелно подготвят поставените задачи. Дообогатяват и

усвършенстват придобитите по време на аудиторната заетост знания и умения. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

5. ИНТЕРКУЛТУРНИ КОМУНИКАЦИИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Петър Воденичаров,

Катедра по български език, Филологически факултет

E-mail: petar@swu.bg

Анотация: Курсът представя най-вече дикурското направление в социолингвистиката – критически дискурсен анализ, езикови идеологии и идентичности. Общата теория разглежда връзките на общуването с мисленето, културата, обществото; разглеждат се прагматически принципи и стратегии на общуване и тяхното проявление в разлините култури. Специално внимание е отделено върху европейската образователна политика към езика на малцинствените групи и билингвизма. Осветлени са и някои приложни проблеми: пол, култура и недоразумения в общуването; езикова политика и социално равенство; медии, национализъм и езикова манипулация; младежки комуникации, етнос и идентичност.

Съдържание на учебната дисциплина: Език и съзнание. Език, мислене и култура. Идеологии на устното общуване. Социално-речеви манталитет. Европейска езикова политика, културно разнообразие и социално равенство. Критически дискурсен анализ на пресата, обществено мнение и маргинални групи.

Технология на обучението: Методите, които се използват са: Четене по групи на речника на младежкия сленг с оглед на представянето на жените, ромите и чужденците. Анализ на сексистки и расистки предразсъдъци в ежедневни младежки разговори – работа по групи. Индивидуални задания – запис на разговори между жени и мъже (християни, мюсюлмани и роми) и анализ на сексизма. Конференция – споделяне на впечатления от специфични етнорелигиозни мъжки и женски култури и начини на общуване между мъжете и жените. Работа по групи върху записи на разговори между жени и мъже. Четене и обсъждане по групи на статии, свързани с половата идентичност, представите за мъжественост и женственост при християни, мюсюлмани и роми от различни поколения и моделите на общуване между половете. Четене и обсъждане по групи на откъси от автобиографични текстове на християни, мюсюлмани и роми, свързани с половата идентичност. Четене и обсъждане по групи на статии, свързани с възрастовата идентичност и общуване между поколенията при християни, мюсюлмани и роми и др.

6. СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПРОФИЛ НА РОМСКОТО СЕМЕЙСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ицка Дерижан,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: izka_d@swu.bg

Анотация: Лекционният курс има за цел запознаване на студентите със социокултурни и социалнопедагогически проблеми, възникващи при изграждането на ромското семейство и възпитанието на подрастващите в него. Усвоените от студентите в система знания позволяват рефлексия върху ромското семейство, неговото изграждане и педагогически функции. Учебното съдържание се реализира в две форми – лекция и семинарно упражнение.

Съдържание на учебната дисциплина: Структурация на семейството. Функционални проявления на ромското семейство. Ромското семейство и изграждане на идентичността. **Педагогически ценности и цели в ромското семейство.** Методи и средства на възпитание в ромското семейство. Педагогическа функция на възрастното поколение в семейството. **Образователни нагласи в ромското семейство.** Ромското семейство и отклоняващо се поведение на подрастващите. Джендър и възпитание в ромското семейство.

7. РОМСКИЯ ФОЛКЛОР В ОБУЧЕНИЕТО ПО ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Таня Стоянова,
катедра „Литература”, Филологически факултет

E-mail: tadrag2001@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със спецификата на устното творчество на различните етноси и народи, населяващи планетата Земя и особеностите на възприемането и запознаването с него на учениците от началната училищна възраст. Курсът на обучение по тази учебна дисциплина се опира на придобитите знания по фолклор и литература за деца, психология и дидактика, преследвайки основната ЦЕЛ на програмата: придобиване на теоретически знания и практически умения от страна на студентите за работа в часовете по литература с тези произведения в началната училищна възраст. Основна задача на курса е да се изградят умения у студентите за пренос на знанията им по дидактика, фолклор и детска литература, както и по психология на художественото възприемане при организацията, планирането и провеждането на учебно-възпитателната работа по литература.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и значение на фолклора. Фолклорни жанрове. Специфика на детското художествено възприемане. Урокът по литература в началната училищна възраст.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* за аудиторната заетост основната форма на поднасяне на новата информация е лекцията, която се илюстрира със словесни примери от непосредствената педагогическа практика. В края на всяка лекция се отделя време за въпроси от страна на студентите и за доизясняване на неясни моменти от разглежданата проблематика. Наблюдението и конфеирането се осъществява по следните пунктове: психологически и дидактически условия за определяне структурата на урока; методи и похвати в урока по литература; общуването между учителя и учениците в урока по литература; организация на дейността на учениците в урока по литература. *Извънаудиторната заетост* включва: подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с оглед на тяхното разработване.

8. СОЦИАЛНА РАБОТА С ЕТНОКУЛТУРНИ ОБЩНОСТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Ицка Дерижан,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: izka_d@swu.bg

Анотация: Този лекционен курс е необходим на студентите, тъй като формира теоретичните основания и специфичните изисквания на социалната работа с представители на етнокултурни малцинствени общности. **Целта на лекционния курс** е да осигури на студентите специфична подготовка, включваща преди всичко овладяване на основни познания за социо-културните характеристики на етническите общности на територията на страната, методите и формите за социална работа с тях, както и въвеждане в концепциите за културната компетентност и антидискриминационната и антипотискаща социална работа. Преподаването е с фокус върху съвременните научни изследвания в тази област и цели да формира познание чрез критична рефлексия и саморефлексия.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия в социалната работа с етнокултурни общности. Антидискриминационна и антипотискаща социална работа. Социодемографски и етнокултурни характеристики на ромите в България. Социализация/инкултурация на ромското дете: специфика и насоки за ефективна практика. Специфика на бежанците и мигрантите в България: нормативна и институционална рамка. Работа по случай с бежанци и търсеци закрила. Работа в мултидисциплинарен екип. Специфика на работата с непридружени малолетни и непълнолетни деца. Основни форми и методи на социална работа с етнокултурни общности. Роля на социалния работник в процесите на социално приобщаване на етнокултурни общности.

Технология на обучението: Лекционният курс се провежда с помощта на съвременни методи за преподаване и учене, като мултимедийни презентации, видеофилми, ролеви игри, разработка на казуси, студентски дебати и пр. В преподаването се използват примери от дългогодишната социална практика на титуляра на дисциплината. Практическите упражнения целят да разширят и обогатят знанията на студентите чрез самостоятелно проучване на литературни източници, решаване на казуси, трениране на умения за работа с представители на етнически малцинствени общности.

9. РОМСКА КУЛТУРА И ИДЕНТИЧНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Янка Тоцева,

катедра „Управление на образованието и специална педагогика”, Факултет по педагогика

E-mail: y.totseva@swu.bg

Анотация: Предложеният като избираема дисциплина курс „Ромската култура и идентичност“ е опит за търсене на нови устойчиви форми на развитие у студентите на интеркултурна сензитивност и компетентност и усвояване на нови стратегии за работа в условията на социокултурното разнообразие в българските и европейските училище. Той е началото на овладяване на една нова педагогика на различията, така необходима на бъдещите специалисти.

В курса се работи изцяло с интерактивни методи – по екипи и по групи, като студентите активно ще участват при решаване на всички учебни и изследователски задачи. Обучението се реализира като съвместна дейност между преподавателя и студентите, като основните принципи върху които ще се изгради са: диалогичност, демократичност, академична култура и толерантност. Отношенията в процеса на обучение ще имат субект-субектен характер, като се прилагат адекватни стратегии, технологии и техники, които да гарантират критичност и самостоятелност в мисленето и действията на участниците.

Цел и задачи на курса: Да се запознаят студентите с измеренията на културата на ромите; Да се проблематизират основни характеристики на ромската идентичност и да овладеят подходи за работа в различна етнокултурна среда; Да се изградят у тях на механизми за общуване с носители на ромска култура – ученици и родители и социални умения за междукултурен диалог и сътрудничество; отвореност за обучение, диалог и партньорство с другите.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието на дисциплината включва теми, свързани с: ромската култура и идентичност, историята на заселването на ромите в България, ромското семейство и позициите на неговите членове – жени, деца и родители; ромски традиции и обичаи, религиозни и календарни празници, традиционни занаяти, подготовка за живота на младите хора. Обръща се внимание и на пространственото позициониране и различията между различните ромски подгрупи в България.

Технология на обучението и оценяването: Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри. Установени са точни критерии за разработване на курсова работа, която се предава в определен срок и след проверка се дискутира по нея. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

10. ЕЗИКОВО ОБУЧЕНИЕ В МУЛТИЕТНИЧЕСКА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Марияна Балабанова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс е с особена актуалност в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната и началната училищна педагогика. Това се обяснява със социалната значимост на речта, нейната роля в системата на висшите психични функции, във формирането и развитието на личността на детето. Предложената учебна дисциплина е опит за търсене на нови устойчиви форми на развитие у студентите-бъдещи магистри на интеркултурна

компетентност и усвояване на нови стратегии за работа по овладяване на български език от деца-билингви. Той е началото на овладяване на една нова педагогика на различията, така необходима на бъдещите кадри, работещи в условията на мултикултурна педагогическа среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Основи на билингвизма и интеркултурното образование. Билингвално обучение в България – традиции и перспективи. Билингвални изследвания с деца от ромски и турски произход у нас. Ролята на педагогическото общуване за усвояването на българския език от децата, живеещи в двуезична среда. Цел, задачи и принципи на билингвалното обучение в интеркултурна среда в детската градина. Звукова култура на децата билингви. Задачи на обучението в звукова култура. Педагогическа технология за овладяване на говорна култура в ПВ и правоговорни норми в началното училище. Обучение в словесно ударение и интонация. Морфологични и синтактични грешки в речта на децата от ромски произход. Задачи на работа за преодоляването им. Педагогическа технология за развитие на граматически правилна реч в ПВ у децата-билингви. Развитие на комуникативно-речеви умения в предучилищна и начална училищна възраст. Методика на формиране на монологична свързана реч: преразказ и разказ. Система от упражнения за развитие на комуникативно речевите и лингвистичните умения на учениците. Съвременни подходи за формиране на комуникативна компетентност. Специфични особености и проблеми при подготовката за четене и писане в условията на билингвизъм. Подготовка за ограмотяване в условия на детската градина: в условия на българо - ромски билингвизъм, в условия на българо – турски билингвизъм. Играта и детето-билингв в света на писмената реч. Диагностика на речевите умения на ученика.

Технология на обучението: В курса се работи изцяло с интерактивни методи – по екипи и по групи, като студентите активно участват при решаване на всички учебни и изследователски задачи. Обучението ще се разглежда като съвместна дейност между преподавател и студенти, като основните принципи върху които ще се изгради са: диалогичност, демократичност, академична култура и толерантност. Отношенията в процеса на обучение имат субект – субектен характер, като се прилагат адекватни учебни стратегии, които да гарантират критичност и самостоятелност в мисленето и действията на участниците.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ за II семестър

1. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ УЧИЛИЩЕ - СЕМЕЙСТВО ОТ РАЗЛИЧНИ ЕТНОСИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Настоящата учебна дисциплина фокусира вниманието върху необходимостта от промяна в интеракцията между семейството и образователните институции и подпомага изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на педагозите за справяне с многообразните професионални задачи в интеркултурна среда. Целта на обучението по предложената

учебна дисциплина е насочена към осмисляне и разбиране, че истинското партньорство е основано на взаимно доверие, общи цели и двупосочна комуникация. То се определя като взаимна връзка и преговорен процес, които изискват и се нуждаят от време. Основният дискурс е насочен към дебатването на въпросите за равнопоставеността и реципрочността в отношенията между семейството и училището. Анализират се модели, подходи и стратегии за взаимодействия между родителите и учителите като целта е студентите да припознаят тези, които са ефективни и не водят до загуба на професионален контрол.

Съдържание на учебната дисциплина: Диференциален анализ на брака като институция и семейството като система. Роля и потребности на родителя. Комуникация между родители и деца в контекста на фамилната етнопедагогика. Културни особености при семействата от различни етноси. Статус на отношенията училище-семейство в мултикултурна среда: проблеми, свързани с родителската общност, проблеми, свързани с учителската общност. Образователната интеграция на етническите малцинства – състояние, тенденции, затруднения, решения. Училищно съветване и консултиране на деца и родители от малцинствени групи. Концептуални рамки за партньорството „училище-семейство” в мултикултурна среда. Модел за „припокриващите сфери” на Джойс Епщайн. Модел на родителско участие на Хувър-Демпси и Сандлър. Модел за даване на възможности и правомощия на семейството на Дънст и Бушар. Модел на партньорство на Шеридан и Кратохвил.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната характеристика на изучаваната проблематика; представяне на собствени изследвания по проблема, участие в дискусия по конкретен проблем, решаване на тестове и други проблемни задачи, свързани със разкриване равнището на компетентност на студентите и пр.; решаване на практически задачи; разработване и реализиране в практиката на оригинални проекти за работа с децата на различна възраст и с проблемно поведение; участие със собствени изследвания по проблема; решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни и пр. *За извънаудиторната заетост* на студентите – след всяка разгледана тема се конкретизират възможните варианти за самостоятелна работа на студента.

2. ОБРАЗОВАНИЕ БЕЗ ПРЕДРАЗСЪДЪЦИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова,

катедра „Социална педагогика”, Факултет по педагогика

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Курсът е базиран върху интерпретиране на теории и образователни практики свързани с преодоляване на ригидността и деструктивното влияние на отрицателни стереотипи, предубеждения и предразсъдъци във взаимодействието между личността и социума. Предоставя се съвременен тълкуване на теории за динамичното социално, икономическо, културно, расово, етническо, възрастово, професионално, полово и религиозно многообразие, за външно и вътрешно потисничество, за конструктивното слушане и диалога и поведенческата рефлексия. Съдържанието на курса съответства на актуалните образователни проблеми, свързани със ситуацията с бежанците и здравната Covid – криза.

Курсът информационно е подкрепен от академични ресурси и източници теоретически и практически ориентирани към спецификата на работата с разнородни целеви групи в условия на мултикултурност. Фокусът е поставен върху педагогическите компетентности, които интерпретират различността като възможност и позитивен потенциал за това всеки човек да получи шанс за самочувствие, развитие и реализация. Тематиката и организацията на курса поставят студентите в ситуации и роли, които изискват обективност и критично мислене, диалогичност и взаимодействие, предизвикват толерантността и съпричастността им. Съдържанието е структурирано гъвкаво и предоставя възможност за адаптиране на тематично и дейностно равнище, според интересите и потребностите на групата.

Технология на обучението и оценяване. Лекционният курс предвижда четвърт от времето по всяка тема да бъде отделено за въпроси и дискусии със студентите. Използват се дигитални технологии и визуализации и презентации. Тематиката на курса е отворена за адаптиране, с включването на допълнителни проблеми, интересувачи студентите;

При практическите упражнения се дискутират актуални теми и проблеми, поставят се задачи и проекти, които студентите решават индивидуално или в екип.

Обучението има хибридна организация – използва се образователната платформа Blackboard и обучение „лице в лице”, прилага се концепцията на „обърната класна стая”. Темите от лекционния курс и семинарите, със съответните електронни ресурси, са налични в Blackboard. Това изисква студентите да направят четения и анализи по темите. Върху тази основа се коментират ключовите аспекти на проблематиката, реализират се дискусии и дебати.

Кредити се присъждат при изпълнени 80 % от задачите с поставени позитивни оценки. Поставянето на задачите и оценяването им се осъществява в образователната платформа Blackboard - посочени са срокове, обем на отговорите и максимален брой точки за всяка задача. Максимумът от всички задачи е 100 точки, които по определена схема се трансформират в номинални оценки по шестобалната система - нанасят се в изпитен протокол. При неизпълнения на посочените условия за присъждане на кредити на студентите се предоставя аналогична възможност за поправителната изпитна сесия.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ за II семестър

1. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Екатерина Митова,

катедра „Логопедия”, Факултет по обществено здраве, здравни грижи и спорт

E-mail: ekaterina@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината има за цел да изгради у студентите в магистърската програма по „Интеркултурно образование“ ценностно ориентирана субективна здравна култура, да формира съзнание за тяхната лична и обществена отговорност към здравето, да развива у тях потребност от здравословен начин на живот и утвърждаване на съответно здравно поведение, което те да могат да предадат на своите ученици от различни възрастови групи. Проблемът за здравно образование и възпитание на учениците е граничен медико-социален, психолого-педагогически, нравствено-етичен проблем, поради факта, че засяга въпроси, свързани с опазване здравето на подрастващите, с формиране на нов тип поведение и междуличностни отношения, засяга отношенията между възрастни и деца, ролята на родителите, педагозите, различните институции, обществото, самостоятелността на децата и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Физическо развитие и дееспособност, психично здраве и личностно развитие. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции. Превенция на употребата на психоактивни вещества. Храненето и нашето здраве, Промоция на здравето и здравно възпитание - същност и развитие.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* в лекциите и практическите упражнения ще се използва комплексен, общо системен подход, с използването на множество схеми и скици за онагледяване. В преподаването се използват примери от дългогодишната практика на титуляря на дисциплината. Мултимедийно представяне на част от лекционния материал. Семинарните занятия включват решаване на тестове и задачи за поставяне на сестринска диагноза и изготвяне на сестринско досие при деца с различни заболявания. *Извънаудиторна заетост:* самостоятелната работа включва: подготовка за практически упражненията по всяка тема; подготовка за решаване на тестове, казуси; подготовка за изпит.

2. ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО В СЕМЕЙСТВОТО И УЧИЛИЩЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Марияна Балабанова,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебната програма предвижда въвеждане в тематиката на деструктивното и агресивното поведение на децата и учениците и усвояване на определени стратегии за профилактика и корекция чрез адекватни педагогически и психотерапевтични методи.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и видове насилие и агресия: онтогенетични аспекти. Специфика на детската агресивност. Източници и фактори. Транзакционен анализ на конфликтните ситуации и факторите за деструктивно поведение в педагогическия процес. Свръх-активност и агресивност. Методи за изследване на междуличностните отношения и управление на конфликтите и насилието в педагогическия процес. Деструктивно поведение и агресивни актове в предучилищна и начална училищна възраст: същност, причини, симптоми, класификация. Програми за контрол и превенция на гнева и агресията в предучилищна и начална училищна възраст. Ранжирането на пространствената среда-възможности за ограничаване на

неконструктивните конфликти и агресивния модел за разрешаването им. Психолого – конфликтологически аспекти на взаимоотношенията „родител-дете” и “педагог-дете”. Правата на детето и социума – конфликтологически аспект. Етнически конфликти. Формиране на навици у децата за ефективно поведение в конфликтна ситуация и конструктивно разрешаване на конфликти. Етапи на овладяване на медиаторска функция. Игрови техники и интегрални технологии за превенция и корекция на насилието и агресивното поведение в семейството и училището. Методи за изследване и превенция на насилието и агресията в семейството. Управление на конфликти в сферата на междуличностните отношения в детската група и ученическия клас. Детето-виктим. Педагогическо взаимодействие с малтретирани деца.

Технология на обучението: Обучението включва лекционен курс и приложни форми (тренинги, казуси, ситуационни игри). Лекционният курс осигурява овладяване на знания и умения за позитивно общуване, комуникация и психо-консултативно взаимодействие в сферата на възпитателния процес. Основно значение в практическите занимания, провеждани в тренингова форма, се отдава на усвояването на психотерапевтични похвати и техники за превантивна, консултативна и корекционна дейност, както и на техники за преодоляване на конфликтните и агресивните форми на поведение.

3. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор: доц. Петър Воденичаров,

Катедра по български език, Филологически факултет

E-mail: peter_acad@yahoo.com

Анотация: Курсът представя основните проблеми на гражданското образование като част от интеркултурното образование. Разгледани са основните проблеми на гражданското образование – демократичните ценности и институции в гражданското общество, правата на децата, жените, религиозните и етнически малцинства, емигрантите, сексуалните малцинства. Представени са основните идеи за икономическата, образователна и екологична култура на гражданите. Специален акцент е поставен на гражданското общество и медиите в условия на дигиталната епоха: езикът на омразата и езикът на политическата коректност, билингвизма и езиковите права на гражданите. Курсът цели преодоляването на някои предразсъдъци и стереотипи по отношение на етническите, религиозните и сексуални малцинства. Представен е анализ на европейската политика по отношение езиковите права на гражданите, отношението към билингвизма и езиковия плурализъм в Европейския съюз.

Технология на обучението и оценяването: Обучението включва лекции и практически упражнения. Знанията се предлагат в система, като се използват интерактивни методи – казуси, дискусии, дебати, делови игри. Установени са точни критерии за разработване на реферати, които се предават в определен срок и след проверка се дискутира по тях. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и от изпитната оценка.

4. ПРИЛОЖНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В МУЛТИЕТНИЧЕСКА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева,

катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: В лекционния курс се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на приложните педагогически изследвания. Особено внимание е отделено на структурата на приложното изследване, неговата специфика и отликите му от традиционното такова. Вторият раздел на програмата е посветена на технологиите за извършване на приложни изследвания в детската градина и началното училище. Всеобхватността на проблема за съвременните приложни изследвания и разкриването му като многостранно единство, разглеждано от педагогически, психологически, методически аспекти определят дисциплината като необходимост и основна литература за педагогике, обучаващи се в специалността.

Съдържание на учебната дисциплина: Приложни изследвания. Видове и характеристика. Типове научни изследвания в областта на образованието. Теми за изучаване на детето и ученика от началното училище. Ресурси и ограничения. Етични въпроси в приложните изследвания. Аспекти на приложните изследвания. Определяне на темата. Формулиране на въпросите. Редактиране на изследователския въпрос. Усвояване на ресурсите и откриване на ограниченията. Планиране на приложните изследвания. Дефиниране на проблема и изготвяне плана на изследването. Тема, изследвани въпроси, концепции, методи, източници и подход при анализа. Пътища за избор на план на приложното педагогическо изследване. Набелязване на общ план. Съответствие на плана с целта. Програма, оценка, план. Етапи в приложните изследвания. Критерии за избор на методи за оценка. Насоки на качествените изследвания. Методи и процедури за събиране на данни. Първични и вторични данни. Подбор на методите. Техники за събиране на информация. Неформални източници за информация. Методи за анализ на данните. Анализ на данните. Техники и методи за анализ на данните. Анализ на резултатите.

Технология на обучението: Настоящият лекционен курс е разработен съобразно основните принципи на преподаване на една съвременна педагогическа дисциплина. Използвани са модерни методи за педагогическо взаимодействие, интерактивни методи и техники при овладяване на материала. Изследователската подготовка на студентите изисква и предполага добре обосновани методи на обучение, приложени в съвременни форми на организация на учебния процес. Наличието на взаимни връзки между формите и методите на обучение се възприема като въздействие на методите върху формите на организация.

5. ИНТЕГРИРАНО ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦА СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийска,
катедра „Управление на образованието и специална педагогика“, Факултет по педагогика

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности” предполага изучаването на редица важни проблеми на интегрираното и включващо обучение на деца със специални образователни потребности. Значимо място се отделя на теоретично съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се основните форми на интегрирано и интегративно обучение и образование на децата с аномалии в развитието; различни модели на това обучение, доказали своята ефективност в държавите, натрупали вече опит; основните предпоставки за създаването на система за интегрирано обучение; ролята и значимостта на специалното училище в интеграционния процес. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания по проблемите, свързани с интеграцията и социалната адаптация на децата със специални образователни потребности; да ги запознае с основни международни документи, третиращи тези въпроси; с нормативната основа на интегрираното обучение у нас; с методиката на интегрираното обучение в условията на специалните и масовите учебно-възпитателни заведения за деца с образователни потребности.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в проблематиката. Актуалност и основни понятия. От диференциран подход към интегрирано обучение у нас. Същност, цел и задачи на интегрираното и включващо обучение. Основни съвременни нормативни документи за осъществяване на интеграция и социална адаптация на ДСОП. Проблеми на практическото реализиране на нормативните документи у нас. Принципи на интегрираното обучение. Предпоставки за успешна интеграция на деца. Модели на интеграция на ДСОП. Създаване на приобщаваща култура. Подготовка на ДСОП за интегрирано обучение. Включващата класна стая за ДСОП. Ролята на ресурсния и масовия учителя в условията на интегрираното обучение. Технология и стратегии на работа за социално развитие на ДСОП и успешната им интеграция в масовото училище. Технология и стратегии на работа за подпомагане когнитивното развитие на ДСОП – важно условие за осъществяване на интегрирано обучение. Технология и стратегии на работа за подпомагане на езиковото развитие на ДСОП – основа за интеграцията им. Предимства и недостатъци на интегрираното обучение.

Технология на обучението: *Извънаудиторната заетост* на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност. Участието в проблемни групи, студентски клубове, кръгли маси, решаването на конкретни ситуации подпомагат обучението на студентите.

6. СЛОВЕСНО-ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ С ДЕЦА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“, Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова,
катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни педагогически концепции и теоретико-практически аспекти в работата при пресъздаването на литературна творба в живо слово. Настоящият учебен курс предоставя възможности за овладяване на основни методически знания и практически умения, свързани с подготовката и реализацията на художествена интерпретация на литературни творби с деца в мултикултурна среда. **В лекционния курс** се изучават основните етапи в развитието на словесно-изпълнителското изкуство, неговата специфика и основните принципни положения, свързани с претворяването на литературен текст в художествена изпълнителска творба, разглеждат се съдържателните характеристики на словесно-изпълнителските дейности и специфичните методически подходи в работата върху литературни материали от различни литературни родове с деца в мултикултурна среда. **В практическите упражнения** студентите се включват в дейности, свързани с разработване на словесно-изпълнителски етюди, на импровизации върху кратки литературни форми, действен (изпълнителски) анализ на литературни материали от различни литературни родове (приказки, разкази, стихотворения, басни, откъси от драматургични творби) с оглед постигане на художествена интерпретация.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на словесно-изпълнителското изкуство. Специфика, битие и характер на изпълнителската творба. Исторически аспекти в словесно-изпълнителското изкуство. Основни предпоставки, първообрази. Разказвачи, глумци, скомрахи, народни песнопойци. Църковни диалози. Първи теоретико-методически трудове по словесно-изпълнителска дейност в българското образование. Първи професионални изпълнители. Ролята на руските театрални педагози в България. Системата на К. С. Станиславски и основни методически направления и методически подходи.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми. Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи в съответствие с определени теми. *Извънаудиторна заетост* – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от изпълнителската психотехника чрез индивидуални или ансамблови словесно-изпълнителски творби върху основата на приказки, стихове за деца, басни и т. н.; представят писмена разработка на действен анализ върху произведения за деца.

ДОЦ. Д-Р ЯНКА СТОИМЕНОВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”